

พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Lifestyle Behaviors according to the Sufficiency Economy Philosophy of Students at Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

กัญจน์จรี แสงวงการ¹, ปราณี จุลภักดิ์² และ ใหม่ บัวบาล³

Kanjaree Sawangkan¹, Pranee Junlapak² and Mai Buaban³

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช^{1, 2, 3}

Public Administration Program, Faculty of Humanities and Social Sciences,

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University^{1, 2, 3}

e-mail: nongtanongta@hotmail.com¹ pranee9459@gmail.com² burban25@gmail.com³

Received: August 28, 2020; Revised: October 30, 2020; Accepted: November 5, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต และ 3) ศึกษาระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา เป็นวิจัยแบบผสมวิธี มีเครื่องมือและวิธีวิเคราะห์โดยใช้แบบสอบถาม แบบทดสอบ และการสนทนากลุ่มย่อย ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษา จำนวน 390 คน ค่าสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ t-test One-Way ANOVA และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า 1) นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษามีเพศต่างกันและมีภูมิลำเนาต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ครอบคลุม 4 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน (2) ด้านการเรียนการสอน (3) ด้านการบริหารจัดการ และ (4) ด้านวัฒนธรรมแห่งความพอเพียงหรือวิถีชีวิตแห่งความพอเพียง และ 3) นักศึกษามีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ (1) ด้านความพอประมาณ (2) ด้านความมีเหตุผล (3) ด้านการมีภูมิคุ้มกัน (4) ด้านการมีความรู้ และ (5) ด้านการมีคุณธรรม

คำสำคัญ: ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, พฤติกรรม, การดำเนินชีวิต

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of students' understanding about the principles of the philosophy of sufficiency economy, 2) to study students' opinions on the application of the philosophy of sufficiency economy in the daily life, and 3) to study the level of students' behaviors towards the philosophy of sufficiency economy. This research was a mixed method research. The instruments used in this study for data collection were questionnaires, tests, and focus group discussions.

The sample of this study was 390 students. The statistical values used for data analysis were frequency, percentage, average, standard deviation, t-test, One-Way ANOVA, and content analysis. The results of this study were as follows: 1) The level of students' understanding on the principles of the philosophy of sufficiency economy was high. However, gender and domicile had a significant difference at 0.05 on the level of their understanding. 2) Students' opinions on the application of the philosophy of sufficiency economy covered the aspects of daily life, teaching and learning, management, and sufficiency culture or sufficiency way of life. 3) Overall, the level of students' behaviors towards the philosophy of sufficiency economy was high in the following aspects: 1) modesty, 2) reasonableness, 3) immunity, 4) knowledge, and 5) morality.

Keywords: Philosophy of Sufficiency Economy, Behavior, Lifestyle

บทนำ

แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริสแก่พสกนิกรชาวไทยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 แต่ในขณะนั้นยังไม่แพร่หลายมากนัก ต่อมาภายหลังวิกฤตเศรษฐกิจครั้งสำคัญในปี พ.ศ. 2540 พระราชดำริเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกนำมากล่าวถึงอีกครั้งเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2540 เพื่อเน้นย้ำเป็นแนวทางการแก้ไขด้านเศรษฐกิจของคนในชาติ ให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้การเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลกาภิวัตน์ที่เป็นตัวขับเคลื่อนหลัก โดยกำหนดว่าการพัฒนาประเทศจะต้องเริ่มสร้างจากพื้นฐาน คือ ความพอมี พอกิน พอใช้ก่อน แล้วจึงค่อยเสริมสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่สูงขึ้นตามลำดับ ซึ่งหลักแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ 2 เงื่อนไข คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตนเอง อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน และมีเงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม (วารี คลังศิริ, 2558)

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้รับการยอมรับทั้งในแง่กรอบความคิดและการปฏิบัติในสังคมไทย เนื่องจากปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาจากประสบการณ์ที่เป็นจริงของการพัฒนาทั่วทุกพื้นที่ของประเทศ จากกรการถ่วงรองพระบรมราโชวาท อันมีพื้นฐานจากพระราชกรณียกิจและการดำเนินงานโครงการหลวง จึงเป็นประสบการณ์ที่แท้จริง เป็นการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับคน มุ่งให้สามารถพึ่งตนเองได้ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีลักษณะเป็นทางสายกลางตามหลักมัชฌิมาปฏิปทาของศาสนาพุทธ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป ทั้งยังให้หลักการพัฒนาที่เน้นองค์รวมโดยมุ่งความสุขของบุคคลทั้งด้านวัตถุ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ดังนั้นจะเห็นได้ว่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับประชาชนได้ทุกกลุ่ม เพื่อให้ชีวิตอยู่บนพื้นฐานความพอเพียงในทุกเรื่อง ดังนั้นหากคนในสังคมโดยเฉพาะเยาวชนไทยสามารถปฏิบัติตนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงได้ ก็จะทำให้เยาวชนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ เป็นกำลังสำคัญที่จะนำพาประเทศให้รอดพ้นจากวิกฤติต่าง ๆ ได้ในที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีอัตลักษณ์เป็นนักคิด นักปฏิบัติ มีจิตสาธารณะ สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอันใกล้และไกลได้อย่างเหมาะสม ซึ่งต้องอาศัยการขับเคลื่อนตามพันธกิจที่สำคัญ ดังนี้ 1) ผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และยกระดับมหาวิทยาลัยให้เป็น

ผู้นำด้านวิชาชีพครูในภูมิภาค 2) พัฒนาคุณภาพงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และสร้างนวัตกรรม เพื่อการพัฒนา
มาตรฐานคุณภาพการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่น 3) บริการวิชาการเชิงบูรณาการ ที่ตอบสนองความต้องการของ
ท้องถิ่น และสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอย่างต่อเนื่องและ
ยั่งยืน 4) ทำนุบำรุง สืบสาน ถ่ายทอดคุณค่า ความสำนึก ความภูมิใจในวัฒนธรรม ภูมิปัญญาของท้องถิ่น ของชาติ
อย่างบูรณาการเพื่อพัฒนาท้องถิ่น และพัฒนาองค์ความรู้สู่สากล และ 5) พัฒนาระบบคุณภาพการบริหารและ
การจัดการมหาวิทยาลัยเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ เป็นองค์กรเปี่ยมสุข ภายใต้หลักธรรมาภิบาล บนพื้นฐาน
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การเป็นมหาวิทยาลัยอัครปัญญา (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2562)
ด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางในทุกระดับเริ่มตั้งแต่ระดับบุคคล
ครอบครัว ชุมชน สังคม จนกระทั่งระดับประเทศ จึงเป็นหน้าที่หลักของมหาวิทยาลัยที่จะต้องผลิตบัณฑิตที่มี
คุณภาพ ทั้งนี้เพื่อเตรียมความพร้อมของคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวได้
อย่างเหมาะสมในทุกสถานการณ์ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาสังคมไทยให้เกิดประโยชน์สุขที่ยั่งยืนตามวัตถุประสงค์
ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ว่านักศึกษามีความรู้ความเข้าใจมากน้อยเพียงใด อย่างไร นักศึกษามีความคิดเห็น
เกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตอย่างไร ตลอดจนมีพฤติกรรมการ
ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงหรือไม่ และอยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทาง
ในการดำเนินชีวิต
3. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาใน
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำนวน 13,030 คน (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, สำนักส่งเสริม
วิชาการและงานทะเบียน, 2562) หาค่ากลุ่มตัวอย่างจากตาราง Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้
กลุ่มตัวอย่างจำนวน 390 คน ประกอบด้วย คณะครุศาสตร์ จำนวน 56 คน คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
จำนวน 55 คน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 133 คน คณะวิทยาการจัดการ จำนวน 101 คน และ
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 45 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 ชนิด คือ แบบทดสอบ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

2.1 แบบสอบถาม

แบบสอบถาม สำหรับสอบถามพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ประกอบด้วย เพศ คณะ ชั้นปีที่ศึกษา รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน ภูมิสำเนา และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคำถามปรนัย จำนวน 40 ข้อ ใช้เกณฑ์ในการวัด 3 ระดับ คือ “บ่อยครั้ง” เท่ากับ 3 คะแนน “นาน ๆ ครั้ง” เท่ากับ 2 คะแนน และ “ไม่เคย” เท่ากับ 1 คะแนน โดยมีเกณฑ์เพื่อแปลผล ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.66 ระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.67 - 2.33 ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.00 ระดับมาก

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นคำถามแบบปลายเปิด

2.2 แบบทดสอบ

แบบทดสอบ สำหรับวัดระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา เป็นคำถามปรนัย จำนวน 21 ข้อ ใช้เกณฑ์ในการวัดผล คือ ตอบถูก ให้ 1 คะแนน ตอบผิด ให้ 0 คะแนน โดยมีเกณฑ์เพื่อแปลผล ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1 - 7 ระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 8 - 14 ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 15 - 21 ระดับมาก

2.3 แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ สำหรับทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีดำเนินการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi Structured Interview) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในประเด็นเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตในด้านต่าง ๆ

3. ขั้นตอนและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS มีขั้นตอนและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) แบบทดสอบ

เป็นการวัดและวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มี 2 ตัวเลือก คือ ใช่ - ไม่ใช่ โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test One-Way ANOVA

2) แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การหาค่าความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษา ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test One-Way ANOVA

ตอนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

3.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ

เป็นข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มย่อย ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก โดยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากการสนทนากลุ่มย่อยมาจัดระเบียบข้อมูลและทำการตีความข้อมูล วิเคราะห์เนื้อหาว่ามีวิธีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลคือ การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.56 ส่วนใหญ่สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 34.10 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 33.33 มีรายได้ต่อเดือน 3,000 - 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 47.95 มีรายจ่ายต่อเดือน 3,000 - 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 52.82 มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช คิดเป็นร้อยละ 58.46 และส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผ่านสื่อ อินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 38.47

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษาที่มีเพศต่างกันและมีภูมิลำเนาต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาหญิงมีความรู้ความเข้าใจมากกว่านักศึกษาชายและนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราชจะมีความรู้ความเข้าใจมากกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัด

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ดังนี้

พฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นักศึกษามีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษาที่มีเพศต่างกันและมีภูมิลำเนาต่างกัน มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า (1) ด้านความพอประมาณ นักศึกษามีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก (2) ด้านความมีเหตุผล นักศึกษามีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก (3) ด้านการมีภูมิคุ้มกัน นักศึกษามีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง (4) ด้านการมีความรู้ นักศึกษามีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก และ (5) ด้านการมีคุณธรรม นักศึกษามีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ดังนี้

1. ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาปรับใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างชัดเจนจะเกี่ยวกับการเก็บออมเงิน เพราะการประหยัดตอต่อมเป็นการฝึกให้ตนเองรู้จักการใช้จ่ายเงินเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ซึ่งนักศึกษามีความเห็นว่าการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายเป็นการควบคุมการใช้จ่ายเงินของตนเองได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังสามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรทุกอย่างด้วยความประหยัดและรู้คุณค่า

2. ด้านการเรียนการสอน การส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กระบวนการฝึกทักษะด้วยการปฏิบัติจริง การผลิตสื่อการเรียนรู้เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกับชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้า รวบรวมข้อมูล และสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเองให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. ด้านการบริหารจัดการ สรุปได้ 2 ระดับ คือ (1) ระดับบุคคล และ (2) ระดับองค์การ โดยมีประเด็นเกี่ยวกับการดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แก่นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ การศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การสนับสนุนงบประมาณในการจัดการสถานศึกษาตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง การจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวัน การตัดสินใจและการดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐานควบคู่กัน

4. ด้านวัฒนธรรมแห่งความพอเพียงหรือวิถีชีวิตแห่งความพอเพียง นักศึกษามีความเห็นว่า วัฒนธรรมเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงที่จะทำให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด คือ การออมเงินและการนำทรัพยากรหรือวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ เนื่องจากแต่ละชุมชนมีทรัพยากรที่แตกต่างและหลากหลาย เช่น สินค้าชุมชน ประเพณี วัฒนธรรมของภาคได้ เป็นต้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำได้ง่าย เข้าถึงได้ง่าย และไม่มีค่าใช้จ่ายหรือมีค่าใช้จ่ายน้อย ดังนั้นจึงควรส่งเสริมสนับสนุนให้นำสิ่งใกล้ตัวมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ความรู้อความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความคิดเห็นของนักศึกษาในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต และพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยนำเสนอสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 62.57 ส่วนใหญ่สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 34.10 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 33.33 มีรายได้ต่อเดือน 3,000 - 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 47.95 มีรายจ่ายต่อเดือน 3,000 - 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 52.82 มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช คิดเป็นร้อยละ 58.46 และส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผ่านสื่อ อินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 38.47

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษหญิงมีความรู้ความเข้าใจมากกว่านักศึกษาชายที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราชจะมีความรู้ความเข้าใจมากกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัด

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มีระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า (1) ด้านความพอประมาณ นักศึกษามีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก (2) ด้านความมีเหตุผล นักศึกษามีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก (3) ด้านการมี

ภูมิคุ้มกัน นักศึกษามีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง (4) ด้านการมีความรู้ นักศึกษามีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก และ (5) ด้านการมีคุณธรรม นักศึกษามีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ดังนี้

1. ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาปรับใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างชัดเจนจะเกี่ยวกับการเก็บออมเงิน เพราะการประหยัดคือออมเป็นการฝึกให้ตนเองรู้จักการใช้จ่ายเงินเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ซึ่งนักศึกษามีความคิดเห็นว่าการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายเป็นการควบคุมการใช้จ่ายเงินของตนเองได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังสามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรทุกอย่างด้วยความประหยัดและรู้คุณค่า

2. ด้านการเรียนการสอน การส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กระบวนการฝึกทักษะด้วยการปฏิบัติจริง การผลิตสื่อการเรียนรู้เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกับชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้ารวบรวมข้อมูล และสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเองให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. ด้านการบริหารจัดการ สรุปได้ 2 ระดับ คือ (1) ระดับบุคคล และ (2) ระดับองค์กร โดยมีประเด็นเกี่ยวกับการดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ การศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การสนับสนุนงบประมาณในการจัดการสถานศึกษาตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง การจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวัน การตัดสินใจและการดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐานควบคู่กัน

4. ด้านวัฒนธรรมแห่งความพอเพียงหรือวิถีชีวิตแห่งความพอเพียง นักศึกษามีความคิดเห็นว่า วัฒนธรรมเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงที่จะทำให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด คือ การออมเงินและการนำทรัพยากรหรือวัตถุในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ เนื่องจากแต่ละชุมชนมีทรัพยากรที่แตกต่างและหลากหลาย เช่น สินค้าชุมชน ประเพณี วัฒนธรรมของภาคใต้ เป็นต้น ซึ่งเป็นสิ่งที่หาได้ง่าย เข้าถึงได้ง่าย และไม่มีค่าใช้จ่ายหรือมีค่าใช้จ่ายน้อย ดังนั้นจึงควรส่งเสริมสนับสนุนให้นำสิ่งใกล้ตัวมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความคิดเห็นต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต และระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อ 1 เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีการรณรงค์การใช้ชีวิตอย่างพอเพียง มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ อีกทั้งนักศึกษาได้มีการเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาเศรษฐกิจพอเพียงในชั้นเรียนมาบ้างแล้ว จึงทำให้นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้งในประเด็นความรู้พอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้และ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิกุล ภูมิโคกรักษ์ (2561) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมามีความรู้เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กานดา เต๊ะชั้นหมาก (2556) พบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา 3 ปัจจัย ได้แก่ (1) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (2) จำนวนเงินที่ได้รับเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายต่อเดือน และ (3) ความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (2553) พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายมหาวิทยาลัย พบว่า ทุกมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครมีระดับความรู้อยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สมพร เทพลีธา (2550) กล่าวถึงเงื่อนไขการตัดสินใจและการดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐานควบคู่กันไป กล่าวคือ เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบและรอบด้าน รู้จักนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผนและการตัดสินใจ ตลอดจนต้องมีความระมัดระวังเมื่อนำไปปฏิบัติ ส่วนเงื่อนไขคุณธรรม ประกอบด้วย การมีจิตสำนึกในด้านคุณธรรมและจริยธรรม เช่น ความซื่อสัตย์ สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความเพียรพยายาม ความอดทน ความพอประมาณ ใช้สติปัญญาดำเนินชีวิต

วัตถุประสงค์ข้อ 2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มีความคิดเห็นต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ครอบคลุม 4 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน (2) ด้านการเรียนการสอน (3) ด้านการบริหารจัดการ และ (4) ด้านวัฒนธรรมแห่งความพอเพียงหรือวิถีชีวิตแห่งความพอเพียง อภิปรายผลดังนี้

1. ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาปรับใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างชัดเจนจะเกี่ยวกับการเก็บออมเงิน เพราะการประหยัดอดออมเป็นการฝึกให้ตนเองรู้จักการใช้จ่ายเงินเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ซึ่งนักศึกษามีความเห็นว่าการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายเป็นการควบคุมการใช้จ่ายเงินของตนเองได้เป็นอย่างดี ทำให้มีการใช้เงินอย่างเป็นระบบ รู้ที่มาที่ไปของเงิน และทำให้เป็นคนรู้จักประมาณตน รู้จักใช้จ่ายไม่เกินตัว มีความรอบคอบ และมีสติในการใช้ชีวิตทั้งในสภาวะปกติและสภาวะที่สุ่มเสี่ยงต่อร่างกายและจิตใจซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รุ่งกานต์ ยอดคง (2556) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงว่า เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ให้ประชาชนทุกคนสามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม และปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการดำเนินชีวิตให้ตั้งอยู่บนความพอเพียง รู้จักตนเอง พึ่งพาตนเอง ไม่ทำอะไรเกินตัว รู้จักแบ่งปัน ช่วยเหลือผู้อื่นตามกำลังของตน โดยอยู่บนพื้นฐานของเหตุและผล รู้จักคำนึงถึงความพอดี ไม่มากเกินไปหรือน้อยจนเกินไป

2. ด้านการเรียนการสอน การส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยมีกระบวนการฝึกทักษะด้วยการปฏิบัติจริง การผลิตสื่อการเรียนรู้เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกับชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้า รวบรวมข้อมูล และสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเองให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับแนวคิดของ รุ่งกานต์ ยอดคง (2556) กล่าวว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

กับทุกคน โดยสามารถประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสังคมแต่ละระดับ ประกอบด้วย (1) ความพอเพียงระดับบุคคล (2) ความพอเพียงระดับชุมชน และ (3) ความพอเพียงระดับประเทศ

3. ด้านการบริหารจัดการ สรุปได้ 2 ระดับ คือ (1) ระดับบุคคล และ (2) ระดับองค์การ โดยมีประเด็นเกี่ยวกับการดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา การจัดการกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ การศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การสนับสนุนงบประมาณในการจัดการสถานศึกษาตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง การจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวัน การตัดสินใจและการดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐานควบคู่กัน ทั้งนี้มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชควรดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างจริงจัง ตลอดจนร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนให้เกิดพฤติกรรมความพอเพียงทั้งในระดับบุคคล องค์กร ชุมชน และสังคมต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เกษม วัฒนชัย (2551) เห็นว่า เมื่อนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับตนเองและหน่วยงาน จะช่วยให้ชีวิตและหน่วยงานมีความสมดุลทั้งในยามปกติและยามวิกฤต มีภูมิคุ้มกัน พร้อมรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิต เช่น เป็นหลักคิดในการดำเนินชีวิตสำหรับทุกคน ผู้บริหารนำมาใช้ในการกำหนดนโยบายขององค์กร และผู้ปฏิบัตินำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

4. ด้านวัฒนธรรมแห่งความพอเพียงหรือวิถีชีวิตแห่งความพอเพียง นักศึกษามีความเห็นว่าคุณธรรมเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงที่จะทำให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด คือ การออมเงินและการนำทรัพยากรหรือวัตถุดิบท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ เนื่องจากแต่ละชุมชนมีทรัพยากรที่แตกต่างและหลากหลาย เช่น สินค้าชุมชน ประเพณี วัฒนธรรมของภาคได้ เป็นต้น ซึ่งเป็นสิ่งที่หาได้ง่าย เข้าถึงง่าย และไม่มีค่าใช้จ่ายหรือมีค่าใช้จ่ายน้อย ดังนั้นจึงควรส่งเสริมสนับสนุนให้นำสิ่งใกล้ตัวมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมพร เทพสิทธิ์า (2550) กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงในมิติด้านวัฒนธรรม โดยมองว่าเศรษฐกิจพอเพียงมุ่งให้เกิดวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตที่ประหยัดอดออม มีชีวิตที่เรียบง่าย ไม่ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย ไม่ตกเป็นทาสของวัตถุนิยมและบริโภคนิยม ซึ่งทำให้เกิดการเป็นหนี้เป็นสิน เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน ดังนั้นการออมเงินของประชาชนในทางเศรษฐกิจถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ และเมื่อประชาชนเห็นถึงความสำคัญและหันมาออมเงินมากขึ้น ก็จะเกิดเป็นค่านิยมและวัฒนธรรมการออมหรือวิถีพอเพียงในที่สุด และสอดคล้องกับแนวคิดของ เกษม วัฒนชัย (2551) เสนอบันได 3 ขั้น ประกอบด้วย ขั้นแรก คือ เรียนรู้แล้วเกิดศรัทธาให้ได้ โดยมีกิจกรรมที่จะทำ เช่น การบรรยาย การประชุมกลุ่ม การถกแถลงกัน การนำไปคุยกันในบ้าน ในหน่วยงาน ในชุมชน ถกกันให้เข้าใจแล้วเชิญชวนกันมาสร้างกิจกรรม ซึ่งจะเป็นขั้นที่สอง คือ ประยุกต์ใช้ เมื่อเข้าใจแล้วทั้งในโรงเรียน ในชุมชน ในบ้าน ก็นำไปประยุกต์ใช้โดยจัดกิจกรรมให้ชัดเจน และขั้นที่สาม คือ ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนี้บ่อย ๆ เป็นหลักในการดำเนินชีวิต จนกระทั่งกลายเป็นวัฒนธรรมของคนไทย อยู่ในวิถีชีวิตของคนไทยทุกคน ถ้าเป็นแบบนี้ก็เชื่อว่าจะทำได้สำเร็จ

ทั้งนี้มหาวิทยาลัยควรเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมเกี่ยวกับเรื่องนี้ด้วย และควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ทั้งในทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ การจัดนิทรรศการเศรษฐกิจพอเพียง โดยควรมุ่งเน้นการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในมิติต่าง ๆ เนื่องจากนักศึกษาบางคนเข้าใจว่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเหมาะสำหรับการนำมาประยุกต์ใช้ในมิติทางเศรษฐกิจเท่านั้น เช่น มิติทางวัฒนธรรม มิติทางสังคม มิติทางการเมือง เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อที่นักศึกษาจะได้สนใจอยากศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างจริงจัง ซึ่งการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงถือเป็นเรื่องดีที่สังคมควรปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ดังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำริเกี่ยวกับเรื่องนี้มาโดยตลอด

วัตถุประสงค์ข้อ 3 เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มีระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษาได้มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะการเก็บออมเงิน การดำเนินชีวิตด้วยความประหยัด การใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า การที่นักศึกษาที่มีพฤติกรรมเช่นนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัดซึ่งมีใช้เมืองหลักที่มีความเจริญ แม้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่จะมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช แต่การเดินทางไม่สะดวก จึงจำเป็นต้องเช่าห้องพัก อีกทั้งรายรับที่ได้จากผู้ปกครองมีอย่างจำกัด ดังนั้นจึงต้องใช้จ่ายเงินทุกบาทอย่างประหยัดและรู้คุณค่า จึงนำไปสู่การมีพฤติกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า นักศึกษามีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล และด้านการมีความรู้ ส่วนด้านการมีภูมิคุ้มกันและด้านการมีคุณธรรม นักศึกษามีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิกุล ภูมิโคกรักษ์ (2561) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มีพฤติกรรมด้านเศรษฐกิจและค่าใช้จ่าย เช่น ใช้จ่ายตามฐานะ คำนึงถึงความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้จักออม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาริ คลังศิริ (2558) พบว่า การรับรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามการรับรู้ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านสังคม ส่วนการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนานตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยสามลำดับแรก ได้แก่ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี และด้านเงื่อนไขความรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศราวณี พึ่งผู้นำ (2560) พบว่า กิจกรรมที่นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้มากที่สุด คือ การเปิดเครื่องปรับอากาศที่อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียสที่บ้านหรือห้องพัก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2554) ซึ่งได้เสนอแนวทางในการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ยึดความประหยัด ตัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นและความฟุ่มเฟือย และการดำรงชีพอย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะ

สำหรับข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยนำเสนอโดยแบ่งเป็น 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย
 - 1.1 ควรมีการรณรงค์อย่างจริงจังและต่อเนื่องให้มีการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การจัดนิทรรศการ การอบรมให้ความรู้ การฝึกปฏิบัติ เป็นต้น
 - 1.2 มหาวิทยาลัยควรมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ที่สอดคล้องเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่นักศึกษา
 - 1.3 มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงทั้งทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ
 - 1.4 ควรมีการศึกษารูปแบบการปรับใช้เศรษฐกิจพอเพียงให้เหมาะสมกับกลุ่มบุคคลต่าง ๆ เพื่อจะได้มีแนวทางที่เหมาะสม ชัดเจน และเป็นรูปธรรมสามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติได้จริง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษารูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการประยุกต์ใช้ในระดับครอบครัวและชุมชน

2.2 ควรมีการศึกษาการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับการยกระดับธรรมาภิบาลและความโปร่งใสในการดำเนินการของหน่วยงาน

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์. (2553). รายงานการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- กานดา เตชะชั้นหมาก. (2556). รายงานการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เกษม วัฒนชัย. (2551). เส้นทางสู่ความพอเพียง. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี่.
- พิกุล ภูมิโคกรักษ์. (2561). รายงานการวิจัย พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. (2562). ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ. สืบค้นจาก <https://www.nstru.ac.th/th/view/detail/5>
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน. (2562). รายงานสรุปจำนวนนักศึกษาแรกเข้า คงเหลือ ปีการศึกษา 2561. สืบค้นจาก http://www.regis.nstru.ac.th/regis_web2016/idx_download_struc.php
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาประเทศตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. (2554). ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- รุ่งกานต์ ยอดคง. (2556). การศึกษาพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ (SBAC) ตามเงื่อนไขคุณธรรมพื้นฐาน. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- วารี คลังศิริ. (2558). การรับรู้เพื่อพัฒนาตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ศราวณี พึ่งผู้นำ. (2560). การศึกษาความรู้ ความเข้าใจ และการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. วารสารบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร, 7(2), 1-15.
- สมพร เทพลีธา. (2550). การเดินทางตามรอยพระยุคลบาท เศรษฐกิจพอเพียง ช่วยแก้ปัญหาความยากจนและการทุจริต. กรุงเทพฯ: กองทุนอริยมรรค.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการประยุกต์ใช้. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี่.